

Lecția de patrimoniu

2

Ilfovul, premiu de excelență la Smart City Industry Awards

3

Plăcinta dobrogeană, recunoaștere europeană

6

Monumente fantomatice de lângă București

11

condeie ilfovene

Nr. 67 | aprilie 2023 | Publicație de cultură

Doina Ilfovului - 7 ani de succes

(pagina 4)

(pagina 7)

„Împreună, nu Împotrivă!”

„Brâncuși, dragostea mea!”

(pagina 5)

„Amigos ! Le damos la bienvenida a Sophie Art Gallery!” Nicoleta Tudor expune picturile sale în Argentina

„Amigos ! Le damos la bienvenida a Sophie Art Gallery!” („Prietenii! Vă urăm bun venit la Sophie Art Gallery!”) ne transmite Nicoleta Tudor pe facebook. Caut și descopăr această galerie de artă importantă tocmai în Buenos Aires, din Argentina. Îmi fac „temele” și mă gândesc la Țara de Foc, la românul nostru „conchistador” al acestor spații, Julius Popper, dar și la „cavalerii” în armură numiți „armadillo”.

„Armadillo” vine din spaniolă și înseamnă „micul blindat” sau „micuțul cu armură” și se referă la plăcile osoase care acoperă spatele, capul, picioarele și coada celor mai multe dintre aceste creaturi cu aspect ciudat. Armadillo sunt singurele mamifere care poartă astfel de armură osoasă. Există 21 de specii de armadillo. Strâns înrudiți cu furnicarii și leneșii, acești micuți cu armură au în general un bot ascuțit sau în formă de lopată și ochi mici. Ei variază foarte mult în mărime și culoare, de la armadillo - zână roz de 25 de cm lungime, de culoarea somonului, până la armadillo-gigant de 1,5 m lungime, maro închis. Alții au o culoare neagră, roșie, gri sau galbuie.

Dar ce căutăm noi în Argentina? Pentru a afla aceasta, trebuie să știm că, printre ultimele pasiuni ale scriitoarei Nicoleta Tudor din comuna Gruuiu (jud. Ilfov) a apărut și pictura, ca o continuare a jocului cu arta cuvântului de până acum.

Tablourile sale cuprind o tematică vastă, completând într-un fel universul literar abordat până acum în vers și proză. Și iată că, pe lângă alte spații expoziționale pe care le-a putut aborda cu lucrările sale, în cadrul expoziției internaționale a Galeriei „Sophie Art” (Uriarte 2142; entre Paraguay y Guatemala) din Buenos Aires, din 17 martie 2023, au fost selectate și vor fi expuse trei dintre tablourile sale! ■

George V. GRIGORE

Lecția de patrimoniu (VII)

Palatul Mogoșoaia, cel mai iubit loc al lui Constantin Brâncoveanu

Este gata un nou episod din „Lecția de patrimoniu Ilfov” (nr. 7) în care veți putea călători în timp, până în vremea lui Constantin Brâncoveanu și veți afla despre stilul arhitectural brâncovenesc, despre crocodilul de piatră, loggia, foisorul, coloanele, cuhnia și grădinile Palatului de la Mogoșoaia, un adevărat cuib de odihnă și frumusețe al domnitorului. „Lecția de patrimoniu” este un proiect de e-learning și se adresează elevilor (7-18 ani), părinților, cadrelor didactice și tuturor persoanelor care doresc să afle mai multe despre patrimoniul județului Ilfov și al țării noastre. Programul, susținut de Consiliul Județean Ilfov prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, este o introducere în domeniul patrimoniului cultural, cu exemple din Ilfov și

din România, sub forma unor episoade realizate și găzduite de Școala de la Piscu și prezentate de Adriana Scripcariu – autorul mai multor volume dedicate patrimoniului cultural într-un concept „pe înțelesul tuturor”.

„Lecția de patrimoniu” este așadar un format al preocupărilor noastre pentru promovarea patrimoniului cultural în educație. În lecțiile acestea veți găsi povestiri accesibile, într-un limbaj prietenos, dialog între generații, multă imagine contemporană și de epocă, împreună cu propuneri de activități creative. Să acordăm câteva minute acestor episoade care pot îmbogăți bagajul nostru informațional despre patrimoniu cultural al României. ■

George V. GRIGORE

31 martie 2023

„Nemuritorul Nichita”, la Bruxelles. 90 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu

Timp Românesc

La 31 martie 2023, ziua în care Nichita Stănescu ar fi împlinit 90 de ani, ICR Bruxelles a organizat evenimentul „Nemuritorul Nichita 90/ Nichita Stănescu prin oglinda poeziei sale” – expoziție și seară literară, la Consatul României în Regatul Belgiei. În cadrul proiectului, realizat în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Belgiei, dr. Cristina-Alice Toma, lector de limba română la Universitatea Liberă din Bruxelles, a prezentat o prelegere despre Nichita Stănescu și a fost prezentată o expoziție

foto-documentară dedicată marelui poet român.

Prelegerea „Nichita Stănescu prin oglinda poeziei sale / Nichita Stănescu à travers le miroir de sa poésie” constă în abordarea poeziei lui Nichita Stănescu din perspectiva tradiției lirice interbelice și trecerea în literatura autohtonă, de la modernismul începutului de secol spre postmodernismul anilor ‘60-’80, subliniind rolul pe care l-a avut Nichita Stănescu în marea mutație a structurilor limbajului și viziunii poetice. Fiecare volum al lui Nichita Stănescu a produs în literatura română o revoluție a limbajului poetic, în jurul cărților sale dându-se o adevărată „bătălie a (neo) modernității”.

Ioana Raluca Zaharia, cercetător în artele spectacolului și scriitoare, a recitat din creația marelui poet, iar Laura Dos Santos a interpretat două melodii compuse pe versurile lui Nichita Stănescu.

Expoziția foto-documentară a reunit 15 imagini și fragmente din opera poetului. Nichita Stănescu (31 martie 1933 – 13 decembrie 1983), poet, scriitor și eseist român, ales membru post-mortem al Academiei Române, este considerat de critica literară și de publicul larg drept unul dintre cei mai importanți scriitori de limbă română, pe care el însuși o denumea „dumnezeiesc de frumoasă”. ■

Director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov Alexandrina NIȚĂ	
Condeie ILFOVENE	
Editor: Centrul Român pentru Inițiativă Socială Editor coordonator: Cătălin DRAGOMIR Redactor șef: George V. GRIGORE Redactori: Cristina ANGHELUȚĂ, Anica POPA, Iulia GEORGESCU, Marius Florin VĂDUVA, Alexandru LEOLEA, Livia Andreea NIȚĂ	Foto: George V. GRIGORE DTP: Dan DULGHERU tipar - www.tipografiaKLM.ro Tel. 0371.084.001 ; e-mail: condeieilfovene@gmail.com ISSN 2601 - 0984; ISSN-L 2601 - 0984 Publicație distribuită gratuit

POEZII

Precum un copac

Nicoleta Tudor

Precum un copac ce-și cunoaște prea bine
 Rădăcinile toate, ancorată mă simt
 De pământul ce știe toată seva din mine
 Și îmi mângâie talpa, chiar și-atunci când mă mint
 Că sunt toamnă din frunză, încă verde, picând,
 Să-ncolțească iubirea între alte semințe...
 Când de fapt eu sunt vară, dimineți fluturând
 S-aștept soarele blând, și să-mi tot pun dorințe:
 Să fiu dreaptă în lume, ca un falnic stejar,
 Să-mi cinstesc urma tălpii ce-am lăsat pe-o aripă,
 Să iubesc cu ardoare, să admir iar și iar
 Pe acela ce-n suflet n-are urmă de frică
 Vreau să cresc și să cresc, să privesc către cer,
 Să am aripi de nori și coroană de stele,
 Să inspir, să expir bulgărași de eter,
 Să adun, să topesc toate tarele mele
 Și apoi, să privesc înapoi, spre pământ,
 Rădăcini să îmi simt cum se-nfig și se-ntind,
 Să-mi simt sufletul veșnic de iubire flămând
 Și planeta întregă în iubiri s-o cuprind.

Uneori

Itoafă Adrian George

Surprinzător,
 existența îmi pare prea lungă uneori
 uneori, simt cum fășii de carne
 leproasă curge,
 se topește pe solul fertil,
 apoi pleacă toată carnea
 lăsând țesutul osos ca o cruce.

Mult am trăit,
 uneori, simt că stelele
 pier mult mai devreme,
 stau cu capul în nori
 la priveghi
 îngropând din fragmente.

Uneori, îmi vine să intru tăcut
 de rușine că încă mai sunt,
 când pruncii își doresc
 să intre-n pământ
 prea devreme,
 și eu stau,
 stau chinuit de durerile facerii
 și desfacerii ficării centimetru
 de sol ori depărtate planete,
 alteori dorm absent.

1 aprilie 2023

Tradiția ouălor de paști, prezentată la Lisabona

Un eveniment special dedicat Sărbătorilor de Paști a avut loc la sediul Ambasadei României din Portugalia. Evenimentul a fost organizat de ICR Lisabona și de ambasadele României și Republicii Moldova în Republica Portugheză.

A TRADIÇÃO DOS OVOS DE PÁScoa

Sábado, dia 1 de abril de 2023, às 15h00, na Embaixada da Roménia em Lisboa (Rua São Caetano 5)

- demonstração de pintura artesanal de ovos de Páscoa
- ateliés de criação
- exposição de artefactos (Museu Nacional da Aldeia "Dimitrie Gusti", de Bucureste)
- momentos artísticos e sabores tradicionais romenos

Entrada livre, mediante confirmação de presença, até 30 de março de 2023, através do e-mail: lisabona@moe.ro

Participa Organiza: BONTÉ, INSTITUTO CULTURAL ROMENO, ICR, Parohia Ortodoxa Română "Sf. Trei Sfinți" Dintr-un Setúbal

Meșterii populari au făcut o demonstrație de încondeiere a ouălor de Paști și au împărtășit arta confecționării unor elemente de vestimentație ale portului tradițional. Pe parcursul evenimentului, a fost expusă o colecție de ouă încondeiate organizată cu sprijinul Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București. Copiii și-au antrenat imaginația și creativitatea la atelierul coordonat de profesorii care predau Cursul de limbă, cultură și civilizație românească în școli din Portugalia. Copiii li s-au explicat și prezentat tradițiile și obiceiurile specifice sărbătorilor pascale. Evenimentul a fost sprijinit de Institutul Limbii Române, al Parohiei Ortodoxe Române din Setúbal și de Fundația Bonté. ■

Ilfovul, premiu de excelență la Smart City Industry Awards

Cristina Angheluță

La a șaptea ediție a evenimentului Smart City Industry Awards, președintelui CJ Ilfov, Hubert Thuma, i-a fost oferit premiul de excelență pentru proiectele sociale. „Acest premiu este al tuturor ilfovenilor, toate proiectele noastre se rezumă la oameni și la nevoile lor. Vă reamintesc și câteva dintre proiectele noastre smart: suntem primul județ în proporție de 100% pe ghișeu.ro, avem cea mai complexă bază de date din țară la capitolul urbanism (bază în care sunt încărcate PUG-uri, PUZ-uri, drumuri județene, monumente, dar și proiecte de utilitate publică), digitalizăm DGASPC Ilfov (depunem documentele online), vom dota 152 de stații de autobuz cu panouri inteligente, pentru informarea în timp real a cetățenilor cu privire la programul autobuzelor, avem o dronă pentru intervenții majore (incendii, inundații, căutare persoane dispărute), documentațiile de urbanism, PUZ vor fi încărcate online, în curând, iar programările pentru sterilizarea gratuită a pisicilor și câinilor este în sistem Google Drive”, a anunțat președintele Consiliului Județean. ■

Timp Românesc

Chiajna

Fostul sediu al primăriei a devenit Casa de Cultură „Doamna Chiajna”

Primarul comunei Chiajna, Mircea Minea, ne aduce vești bune în ceea ce privește viața culturală a comunității sale. Astfel, fostul sediu al Primăriei a fost amenajat pentru a găzdui toate activitățile artistice și culturale viitoare ale comunității.

„Pentru că părerea dumneavoastră contează și foarte mulți dintre dumneavoastră ați solicitat să avem un centru de activități culturale și educaționale pe teritoriul comunei noastre, vă aduc la cunoștință că această situație se va concretiza”, a anunțat primarul Mircea Minea. Edilul a precizat că sediul primăriei s-a mutat în strada Speranței nr. 1 bis, iar... „cu această ocazie, am decis ca fostul sediu al primăriei din strada Păcii nr. 75 să devină noua Casă de Cultură a localității noastre, astfel încât să putem organiza atât pentru cei mici, dar și pentru cei mari activități diverse, de la activități școlare și extrașcolare la evenimente culturale, spectacole de muzică și teatru.”

Și, pentru că vorbele sunt multe, iar faptele puține, pe 8 martie 2023 chiar a avut loc inaugurarea Casei de

Cultură „Doamna Chiajna” din comuna Chiajna, un așezământ cultural cum nu sunt multe în țară, rezultat din renovarea totală a bătrânului cămin cultural pe scena căruia evoluaseră cândva Dan Spătaru, Gil Dobrică, formațiile Mondial, Roșu și Negru sau Lira. Nu exagerăm cu nimic când afirmăm că este cu adevărat o bijuterie: are o sală elegantă cu 200 de locuri, cu fotolii înveșmântate în catifea grenă, săli de muzică (dotate cu instrumente) sau de balet, cu bare și oglinzi. Iar dotările scenice sunt la rândul lor de nivel internațional, ne referim la instalațiile de sunet și lumini sau la pianul de concert.

La deschiderea aleasă „strategic” pe 8 martie 2023, în afara tradiționalei cupe de șampanie, spectatoarele au primit flori și volumul de proză multipremiat al scriitorului Varujan Vosganian, prim-vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România, lansat cu această ocazie și semnat de autor. Maestru de ceremonii a fost Octavian Ursulescu. A fost prezentat un documentar despre realizările din ultimii ani ai cetățenilor din

Chiajna, apoi alocuțiunile s-au referit în principal la recunoștința pe care le-o datorăm artiștilor nepereche din „Generația de aur” a muzicii ușoare românești. Momentul cel mai așteptat s-a petrecut pe scenă, unde oaspeților de onoare primarul Mircea Minea le-a înmănat câte o „Diplomă de excelență”, un buchet de flori și o statueta a Doamnei Chiajna. Au mai fost premiate și două reprezentante ale gazdelor, celebra campioană olimpică la judo Alina Dumitru și învățătoarea aproape nonagenară Maria Velicu, prin mâinile căreia au trecut mii de elevi. Dar, evident, ovaționați și aplaudați în picioare au fost corifeii muzicii ușoare, fiecare dintre ei introdus, inspirat, de un refren legat de numele lor: Marina Voica (compoziția proprie „Într-un colț de cafea”), Corina Chiriac („Strada Speranței” de Vasile Veselovski), Angela Similea („Casa mea” de Ion Cristinoiu), Stela Enache („Ani de liceu” de Florin Bogardo), Dida Drăgan („Deschideți poarta soarelui” de Anton Șuteu), Adrian Daminescu (compoziția proprie „România”, scrisă în 1990 în Anglia), Ovidiu Komornyik (compoziția proprie „Ești mireasa vieții mele”). Artiștii aceștia care ne-au înfrumusețat existența au dat încă o dată dovadă de respect față de public și implicit de imaginea loc publică, abordând ținute de mare eleganță. După emoționanta festivitate de premiere, laureații și-au reocupat locurile în sală pentru a urmări recitalul susținut de Ovidiu Komornyik alături de formația sa, OK Band.

La scurt timp de la inaugurare, în noul centru cultural, prin comedia „Cafeaua domnule ministru”, (protagoniști Constantin Cotimanis, Iulia Dumitru și Victoria Barbu), spectacolul trupei „Coloricii” și reprezentațiile personajelor Rutza Maritza Clownița, Super DJ, Bunicuța, Ici, Rici și Colorici, a fost marcată „Ziua Mondială a Teatrului”. ■

Surse: actualitateadesud.ro; identitatea.ro; ultima-ora.ro; wikipedia.org; jurnaluldeilfov.ro, libertateapentrufemei.ro, capital.ro

George V. GRIGORE

Buftea

„7 ani de succes” - Spectacol aniversar al ansamblului artistic „Doina Ilfovului”

Duminică, 5 martie 2023, la ora 18.00, a avut loc spectacolul aniversar „7 ani de succes” al Ansamblului Artistic „Doina Ilfovului” la Centrul Cultural din orașul Buftea. În fața unui public numeros, în prezența primarului orașului Buftea Gheorghe Pistol și a viceprimarului Alexandru Vaida, a reprezentanților Centrul Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Ilfov, au urcat pe scenă talentații artiști locali. Astfel, în cadrul acestui spectacol Ansamblul Artistic Doina Ilfovului a dansat cu toate trupele sale, pe categorii de vârstă, interpretând Boiereasca, Ciuleandra, Hora la zece (grupa mică), obicei de Dragobete (cu proiecție și dans; grupa mijlocie), Hora, Sârba (grupa mare), dans din Dobrogea (mămicile și băieții de la grupa mare), dans din Moldova, dansuri din Ardeal, dansuri din Mărginimea Sibiului, Sucitoarele, Crihana, Călușul

Oltenesc, Vals, dans spaniol (Flamenco, Passo Doble), dans italian (Tarantella), dans evreiesc (Hava Naghila), dans grecesc (Zorba), dans țigănesc (interbalcanic) etc. Ansamblul Artistic „Doina Ilfovului” este coordonat de prof. coregraf Daniela Mândroc și instructorul de dans Valentin Rogojinaru. În cadrul spectacolului, Taraful Ilfovului având ca dirijor pe maestrul Cornel Turcitu a susținut momente muzicale de mare virtuozitate și i-a acompaniat instrumental pe rapsodul popular Jane Matei, Roberta Buzurin, Ingrid Boengiu și Alessia Cireap, iar Taraful Domnesc a cântat împreună cu rapsodul popular Mirel Bria. Talentații membri ai Clubului de muzică Buftea au cântat piese din repertoriul spaniol, italian, evreiesc, grecesc și țigănesc. Regia artistică a evenimentului a aparținut profesorului coregraf Daniela Mândroc, iar coordonatorul artistic a fost Mircea Constantin.

Spectacolul a fost prezentat de Adriana Ștefan. „Iată că după 7 ani de muncă ne putem mândri cu numeroase premii și extrem de multe participări în spectacole. (...) Avem în acest moment 76 de dansatori, începând chiar de la vârsta de 6 ani. Pregătim folclor din toate regiunile țării, dar și stiluri de dans internaționale”, ne-a povestit Daniela Mândroc. Toți membrii Ansamblului Artistic „Doina Ilfovului” au primit din partea Centrului Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Ilfov câte o diplomă de excelență, un măștișor și o broșă – floare de bujor, simbol floral național al României. Evenimentul a fost organizat de Primaria Buftea, Centrul Cultural Buftea și Consiliul Județean Ilfov prin Centrul Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Ilfov. ■

Afumați

Trupa „Smart Kids”, locul I la concursul „StaRevolution” de la Palatul Copiilor din București

Elevii Școlii din Afumați, membri ai trupei „Smart Kids”, au obținut locul I la concursul „StaRevolution” desfășurat la finalul lunii februarie a.c. la Palatul Copiilor din București. De asemenea, dansatoarele afumățene au obținut și „Premiul Special” al concursului, în valoare de 200 de lei. „Trupa Smart Kids a reușit o nouă performanță remarcabilă, după succesele înregistrate la finalul anului 2022, când a obținut locul I la concursul Step Up Dance Cup 2- secțiunea Show Dance și locul III în cadrul concursului Cupa Royal Dance- ediția a VI-a. Evoluția elevilor afumățeni a fost deosebită, fapt demonstrat de premiul obținut, reușind clasarea pe cea mai înaltă treaptă a podiumului, în cadrul unei competiții dificile”, au transmis reprezentanții Primăriei Afumați. Din Trupa Smart Kids, coordonată de antrenorii coregrafi Simona Vasile și Ana Maria Ilinca, fac parte Maria Dobre (10 ani), Lavinia Oodoroaba (9 ani), Bianca Oodoroaba (12 ani), Maria Simona Florea (8 ani), Sabina Marin (8 ani), Ioana Gabriela Camburu (6 ani), Maia Murariu (10 ani), Antonia Olteanu (10 ani), Delia Boboc (12 ani), Maria Camburu (10 ani), Marina Simion (11 ani), Alessia Maria Florea (11 ani), Cezara Gabriela Camburu (12 ani) și Maria Cristina Ghencea (11 ani). „Cu sprijinul primarului Gabriel Dumănică, al directorului Izabella Pena, al părinților și al antrenorilor, cu o resursă umană valoroasă și talentată, respectiv elevii din trupa Smart Kids (înființată în 2019), copiii au reușit, prin deosebitele performanțe obținute - locurile I, II și III la toate concursurile la care au participat - să aducă bucurie și mândrie localității și școlii noastre pe care le-au reprezentat, de fiecare dată, cu mult succes”, au mai transmis reprezentanții Primăriei Afumați. ■

Gruu

„Ghiocei de Ziua mamei”

„Ziua Internațională a Femeii” se celebrează în data de 8 Martie, atât în România, cât și în alte țări de pe mapamond. Noi am invitat doritorii la spectacolul extraordinar

„Ghiocei de ziua mamei” care a avut loc la Centrul Cultural „Ștefan Iordache” din Gruu. Și-au dat concursul la bunul mers al spectacolului formația de „veterani” „Muzicuțele din Berceni”, talentatul Ansamblu de copii „Gruianca”, Formația instrumentală „Autentic”, umoriști de la Antena 1 („I umor”) și cunoscuți soliști de muzică populară și ușoară. Prezentatorul acestui eveniment a fost actorul Nae Alexandru de la Teatrul de Revistă „Constantin Tănase” din București, iar un DJ a susținut atmosfera de sărbătoare. La final a fost o tombolă cu premii acordate de organizatori. Sala arhiplină a Centrului Cultural „Ștefan Iordache” a vorbit de la sine, prin aplauze îndelungate și ovații, despre calitatea actului artistic. Spectacolul a fost organizat de Primăria Gruu și Consiliul Județean Ilfov prin Centrul Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Ilfov. ■

Otopeni

„Răspunsuri la Sfânta Liturghie”

Trebuie să oferim celor ce caută căile spirituale șansa tuturor porților deschise, spre a putea trece de barierele ce încă îi împiedică să evolueze. De aceea Corul de Copii și Tineret „Symbol – Jean Lupu” al Patriarhiei Române, aflat sub bagheta dirijorală a conf. univ. dr. Luminița Guțanu Stoian, a susținut duminică, 26 martie 2023, la Biserica „Sfântul Nicolae” din Otopeni (preot paroh Radu Dima), în cadrul proiectului „Îngerii Cerului”, concertul „Răspunsuri la Sfânta Liturghie”. Prea drept credincioșii au putut să se bucure de acest moment înălțător, vibrând odată cu tinerele voci și lăsând la o parte greutățile vieții și necazurile. Astfel această zi a căpătat o altă valoare și prețuire. ■

Bufta

„Brâncuși, dragostea mea!” a fost răsplătit cu aplauze

George V. GRIGORE

Joi, 16 martie, ora 17.00, la Centrul Cultural Bufta (str. Știrbei Vodă, nr. 8) a avut loc spectacolul extraordinar „Brâncuși, dragostea mea!” – eveniment comemorativ la 66 de ani de la moartea marelui artist român. Programul a cuprins momentul „Brâncuși, oltean absolut!” – disertație de Miron Manega (vicepreședinte UZPR), prezentarea cărții „Brâncuși, dragostea mea!” (Editura Creator/Libris), spectacolul de teatru: „Brâncuși, dragostea mea!” de și cu Claudia Motea (voce Constantin Brâncuși și Marius Bodochi, pian - Natalia Usenko, regia&light design - Beatrice Rancea) și „Călușul” (suită de dansuri olteneste) – interpretat de Ansamblul de dansuri Doina Ilfovului (prof. coregraf Daniela Mândroc și instructorul de dans Valentin Rogojinaru). Spectacolul de teatru „Brâncuși, dragostea

mea!” este inspirat de cartea „Brâncuși, dragostea mea!” a Claudiei Motea, tradusă și publicată deja în zece limbi. Acest spectacol multimedia aduce în prim plan marile iubiri ale lui Brâncuși, cu femei celebre care i-au fost muze: Margit Pogany, Maria Tănase, Eileen Lane, Peggy Gugenheim, Madame Leonie Ricou, Maria Bonaparte, Cella Delavrancea, Baroneasa Renee Irana Frachon și Milița Petrașcu. Toate personajele feminine sunt interpretate de actrița Claudia Motea, care dovedește o adevărată performanță artistică, printr-o doză magică de talent și dăruire, în crearea diversă a acestor personalități complexe. Iată un spectacol fascinant, în regia semnată de Beatrice Rancea, care aduce în prim plan adevăratele povești de iubire din viața marelui artist, trăite în atelierul său din Montparnasse și care sunt menite să ajungă la sufletul cât mai multor spectatori!

Sala arhiplină a Centrului Cultural din Bufta a vorbit de la sine despre interesul de care s-a bucurat spectacolul. „Actrița Claudia Motea inventează și se reinventează în fiecare personaj, străbătând toată paleta artistică de sentimente: bucurie, tristețe, disperare, extaz, pe parcursul unui singur spectacol la fel de rotund și amețitor ca Sărutul lui Brâncuși. Extraordinar!” a transmis prof. dr. Carmen Bobocescu, din partea Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. Timp îndelungat aplauzele au răsunat în sala de spectacole a Centrului Cultural din Bufta, recompensând o performanță artistică rară. Organizatori au fost Primăria Bufta, Centrul Cultural Bufta și Consiliul Județean Ilfov prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov. ■

Taraful Ilfovului, în spectacolul „Ciocârlia... altfel”

În fiecare an, pe 25 martie, se sărbătorește Ziua Poliției Române, zi în care este prăznuită și sărbătoarea creștină a Bunei Vestiri. La ceas aniversar, Centrul Cultural al M.A.I., în colaborare cu Asociația ROCOP, au organizat o expoziție tematică în holul de onoare al Ministerului Afacerilor Interne. În afara acestui eveniment, Ansamblul Artistic „Ciocârlia” i-a invitat pe doritori, la 23 martie 2023, la spectacolul „Ciocârlia... altfel”, care a avut loc la Centrul Cultural al M.A.I.

A fost un spectacol inedit, care a îmbinat mai multe genuri muzicale, alături de momente de divertisment. Pe scenă au urcat soliștii Ansamblului Artistic „Ciocârlia” (Cristina Gheorghiu, Maria Stroia, Rodica Anghelescu, Nicolae Datcu). Cântecurile, alese cu grijă de interpreți, au fost răsplătite cu ropote de aplauze. Au pus suflet în realizarea acestor momente artistice deosebite dirijorul Ansamblului Cornel Turcitu și Orchestra Ansamblului Artistic „Ciocârlia”. Un moment aparte, plin de farmec și armonie a fost microrecitalul susținut de pianistul Elvis Năsturea împreună cu Orchestra Ansamblului Artistic „Ciocârlia” și autografele muzicale ale solistelor Adina Biscoveanu și Mirela Năsturea, invitate ale Ansamblului. Potpuriul folcloric susținut de Ionel Fieruță la nai ne-a încântat deopotrivă pe toți. Trilurile „Ciocârlii” au răsunat în sufletele noastre, iar emoția și bucuria s-au regăsit în aplauzele publicului. Apoi, Corpul de balet al Ansamblului prin „Suita de brăie” a întregit voia bună și magia spectacolului (coregraf Toma Sandu Daniel). Actrițele Doina Mirea (gazdă) și Diana Radu Stan (invitată) au interpretat o scenetă, iar atmosfera veselă a fost amplificată de actrița Doina Ghițescu. Apoi Bogdan Ioniță, Roxana Drăghici și Alexandra Mititelu - interpreți de muzică ușoară, au creat o chimie aparte cu publicul, prin melodiile ritmate, antrenante și pline de emoție. Interpretul Tavi Colen a fost primit cu bucurie de public, care i-a fredonat melodiile. Au captat atenția, în mod electrizant, „Sarmalele reci”, creând o atmosferă antrenantă, de dans și ritm. Au câștigat admirația publicului îndrăgitele formații: „Trăsura timpului” și „Steaua di Vreari” care au creat momente de excepție, cu emoții la cote înalte. Prezent în spectacol, Ansamblul Artistic „Doina Ilfovului” din Bufta, coordonat de prof. coregraf Daniela Mândroc, a încununat succesul binemeritat al artiștilor printr-un dans tradițional grecesc. Melodia aleasă a fost atât pentru bucuria publicului, cât și pentru a marca Ziua Națională a Greciei (25 martie). Prezentatorul evenimentului a fost regizorul artistic al Ansamblului Artistic „Ciocârlia”, Marian Ciripan. Sonorizarea a fost asigurată de Dimitrie Voicescu și Valentin Popa. Proiectul artistic a fost realizat de directorul Ansamblului Artistic „Ciocârlia” – Mirela Bria. ■

George V. GRIGORE

„Plăcinta dobrogeană” din România are, oficial, IGP

Timp Românesc

Decizia privind înscrierea Plăcinta dobrogeană ca nouă indicație geografică protejată (IGP) pentru România a fost publicată în Jurnalul Oficial al UE.

„Plăcinta dobrogeană” este un produs de patiserie fabricat în regiunea Dobrogea din sud-estul României (județele Tulcea și Constanța). Ea se prepară cu foi de aluat întinse și umplute cu brânză telemea sărată, amestecată cu caș și cu ouă. Foile de aluat umplute se rulează, se încrețesc și se aranjează în formă de spirală în tăvi rotunde. Foile se întind și se usucă până când devin foarte subțiri, translucide, elastice și puțin lucioase, caracteristici pe care numai localnicii din regiunea respectivă le cunosc. Caracterul specific al produsului „Plăcintă dobrogeană” se datorează modului de preparare și îndemânării transmise de la o generație la alta de locuitorii din Dobrogea. Reputația produsului se datorează dovezilor istorice privind vechimea și notorietatea sa, transmise prin izvoare orale culese și transcrise în reviste și în cărți în vederea păstrării în timp pentru generațiile viitoare.

Această nouă denumire va fi adăugată în lista celor 1.621 de produse agricole deja protejate.

Noua IGP a fost înregistrată oficial ca aparținând României după ce, timp de un an, a fost analizată opoziția Bulgariei, care a pus sub semnul întrebării legătura dintre produs și aria geografică și a susținut că „Plăcinta dobrogeană” ca indicație geografică protejată ar amenința existența produsului numit „Dobrudzhanska banitsa”, care se prepară ca produs de patiserie tradițional în Bulgaria de secole și face parte din patrimoniul gastronomic și cultural bulgar, iar consultările celor două state nu au dus la niciun rezultat.

În fapt, „Dobrudzhanska banitsa” are același înțeles ca „Plăcintă dobrogeană”. Bulgaria a susținut că această denumire desemnează produse cu ingrediente, etape de preparare și caracteristici finale ale produsului similare

și, astfel, elementele esențiale ale „Dobrudzhanska banitsa” și ale „Plăcintă dobrogeană” ar putea fi considerate identice. Aceste similități sunt determinate de evoluția istorică, având în vedere faptul că Dobrogea, ca regiune istorică și geografică, este împărțită între cele două țări – Dobrogea de Nord în România și Dobrogea de Sud în Bulgaria. Așadar, ambele regiuni, chiar dacă se află în două țări diferite, împărtășesc tradiții și obiceiuri culinare similare.

Cu toate acestea, în pofida tradițiilor și obiceiurilor culinare comune legate de regiunea geografică și istorică Dobrogea/Dobrudzha, aceste tradiții și obiceiuri au evoluat în mod distinct în România și în Bulgaria, ceea ce a dus la apariția unor diferențe în privința preparării, precum și a reputației și a utilizării denumirilor care desemnează produsele în cauză.

În primul rând, produsul denumit „Plăcintă dobrogeană” prezintă caracteristici specifice care îl fac distinct, în comparație cu produsul denumit „Dobrudzhanska banitsa”. În România, pentru umplutură sunt permise numai brânza, iaurtul și ouăle, în timp ce în Bulgaria se pot folosi și carne și/sau legume sau lapte proaspăt. Alte diferențe se referă la utilizarea cașului, care este obligatorie în România, dar opțională în Bulgaria. O altă diferență este legată de foile de aluat, care în România sunt încrețite și rulate, în timp ce în Bulgaria sunt pliate ca o armonică. De asemenea, România a demonstrat reputația consacrată a denumirii „Plăcintă dobrogeană”, care se referă la produsul fabricat în aria geografică definită în documentul unic ca fiind reprezentată de județele Tulcea și Constanța, cunoscută și ca „Dobrogea”. În Bulgaria, o reputație paralelă a denumirii „Dobrudzhanska banitsa” nu a fost nici susținută, nici demonstrată suficient. În fine, spre deosebire de „Plăcintă dobrogeană”, produsul bulgăresc este destinat în principal producției locale și casnice. Denumirea „Plăcintă dobrogeană” este asociată în mod incontestabil cu produsul de patiserie făcut din foi de

plăcintă umplute cu brânză sărată (telemea) amestecată cu caș și ouă, fabricat în aria geografică. Prin urmare, produsul are calitate și o reputație care pot fi atribuite originii sale geografice, deci legătura dintre produsul denumit „Plăcintă dobrogeană” și aria geografică nu poate fi pusă sub semnul întrebării.

Denumirea „Dobrudzhanska banitsa” („Добруджанска баница”) poate fi utilizată pentru a desemna un produs de patiserie care nu respectă caietul de sarcini al denumirii „Plăcintă dobrogeană” IGP timp de 10 ani de la data intrării în vigoare a regulamentului pe teritoriul Uniunii, cu condiția respectării principiilor și normelor aplicabile în ordinea sa juridică.

Indicațiile geografice stabilesc drepturi de proprietate intelectuală pentru anumite produse ale căror calități sunt legate strâns de arealul de producție. Indicațiile geografice pot fi: DOP – denumire de origine protejată (pentru alimente și vin), IGP – indicație geografică protejată (pentru alimente și vin) și IG – indicație geografică (pentru băuturi alcoolice și vinuri aromatizate). ■

„Oaia Hai – Hui”

Odată nu exista casă (gospodărie) fără animale. Că erau capre, că erau ori, vaci, cai, porci, păsări, sau alte „orătănii”, ele completau gospodăria, oferind produse necesare traiului zilnic. „Vaca ține casa, calul ține vaca!”, așa se spunea prin sat pe la mine acum peste 50 de ani. Transformările sociale și-au pus amprenta inclusiv asupra tradițiilor culturale ale păstorilor. MNȚR și-a propus să întoarcă pe toate fețele povestea oii din zilele noastre. Așadar, s-a pornit la drum – cu oaia dilematică – într-un proiect cultural care se derulează în perioada martie-noiembrie, cu sprijin financiar de la AFCN: PĂSTORIT 2.1. În cadrul proiectului „OAIA HAI-HUI”, specialiștii vor țâia firul (de lână) în patru pentru a afla ce s-a schimbat și ce mai trebuie păstrat dintr-o ocupație tradițională milenară și emblematică pentru români. Pe parcursul acestui an sunteți invitați să urmăriți călătoria (inclusiv digital), pentru a descoperi „Oaia la taclale”, „Păstori contemporani. Un patrimoniu, mai multe dileme” (expoziție temporară documentară și multisenzorială la MNȚR, 24 mai – 6 august), „Oaia (și) cu lâna de aur” (atelier de educație muzeală pentru copii, în perioada mai - iulie), „Oaia la drum” (evenimente culturale, ateliere și proiectii de film la Râșnov, Rotbav și Râul Sadului, în perioada iunie – septembrie), „Miorița pentru mileniali” (podcasturi și stories în mediul digital), „Târg de (b)oirit” (târg cu produse alimentare garantat bio din materii prime provenite din oierit și produse meșteșugărești din lână și piele de oaie, 6 - 8 octombrie), „Oaia la flip chart” (prezentări în cadrul târgului ale unor inițiative de promovare a produselor de calitate și brandurilor locale, inclusiv prin proiecte de ecoturism) și „Oaia 5G” (atelier de povești păstorești wireless, în octombrie - noiembrie). O adevărată aventură întinsă pe parcursul unui an întreg. ■

George V. GRIGORE

Meșteșuguri și tradiție

„Arta paielor - tablouri cu paie”

George V. GRIGORE

Poate ați văzut în expoziții sau la cineva acasă expus pe perete un tablou realizat din paie. Da, paie! Paiele din grâu, orz sau secară alese din câmp cu mare atenție, trebuie să redea, fără nici un fel de intervenție sau vopsire, prin structura și textura lor, orientare, consistență sau culoare naturală și relief a treia dimensiune în tablouri. Dacă ne dorim, dar nu știm cum să facem astfel de lucruri, Muzeul Național al Țăranului Român organizează workshopuri tematice, cum a fost și atelierul demonstrativ „Arta paielor - tablouri cu paie - Tehnica prin Cola”, unde au fost prezentate modalitățile de prelucrare a paielor și de confecționare a tablourilor decorative cu acest material.

Coordonat de lect. dr. arh. Laura-Andreea Dobrescu, workshop-ul a fost organizat de Centrul de Studii Arhitecturale și Urbane (CSAU-UAUIM) și MNȚR și a fost dedicat studenților. Arta de a lucra cu paiele este o artă populară care datează încă de la începutul secolului (sau chiar de la începuturile istoriei umane). Paiele sunt materiale aflate la îndemână, din care se pot executa lucrări uimitoare și care au o varietate enormă de utilizări. Sunt materiale naturale și așa cum se întâmplă cu cele mai multe materiale naturale/sustenabile avem puține dovezi ale operelor de artă sau de arhitectură care să se păstreze în condiții bune timp îndelungat. Arta paielor sub forma creării tablourilor este mai puțin cunoscută decât alte utilizări ale paielor sau este unica dezvoltată în multe zone din lume. În

China de exemplu, încă din perioada dinastiei Han, se realizau tablouri cu paie de grâu pentru practicile de cult de la curtea regală, deoarece grâul era considerat o iarbă de bun augur folosit pentru rugă, deoarece atrăgea norocul. În mitologia antică a multor culturi există povești despre sărbătorile recoltei în care se foloseau paiele, așa cum s-a întâmplat și în zona României. Arta paielor cere răbdare și pregătire, tăiere, împletire sau lipire și este foarte cunoscută în realizarea de obiecte decorative, păpuși, dar mai ales, pentru pălării din paie, ornamente din paie sau coșuri împletite. A fost mai puțin cunoscută în realizarea de mozaicuri, tablouri sau aplicații, furniruri etc.. Artele tradiționale au fost mereu apreciate și studiate în amănunțime de meșterii populari locali, care au transmis meseria următoarelor generații. Metodele de folosire a paielor sunt diverse, de la cele la clasice - împletitura de paie sau tablouri din paie, până la tehnici mai speciale - Mexican Popotillo, Swiss Straw Work, Japanese wara art, Japanese

Traditional Cat's House, broderia din paie, Straw marquetry - furniruire cu paie sau decorarea ouălor de Paști.

Poate mai cunoscută în zona României pentru aplicațiile ei în construcții este folosirea paielor ca material termoizolant sau ca material sustenabil pentru realizarea pereților din baloturi de paie și a învelitorilor, dar și pentru aplicațiile decorative sau pentru pălării și coșuri. Uitată în timp, arta tablourilor din paie a început să reînvie prin puținii meșteri pe care îi mai avem pe teritoriul României. Poate veți dori și dumneavoastră să încercați o astfel de experiență! ■

„Împreună, nu împotriva!”

George V. GRIGORE

Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Ilfov este o unitate conexă a învățământului preuniversitar cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Educației și Cercetării, coordonată metodologic de Inspectoratul Școlar Județean Ilfov și finanțată de Consiliul Județean Ilfov. În cadrul acestei instituții, cei 64 de specialiști ai C.J.R.A.E. Ilfov oferă sprijin unităților școlare din județ, în asigurarea unui mediu școlar prielnic pentru învățare și dezvoltarea copiilor și tinerilor. CJRAE Ilfov desfășoară în unitățile de învățământ din județ programul intitulat „Siguranța personală în mediul fizic și online”- program județean care vizează dezvoltarea unui mediu sigur (prevenire violență, bullying și cyberbullying). Scopul programului este creșterea siguranței în mediul fizic și online a elevilor și reducerea comportamentelor de tip violent/bullying/cyberbullying prin activități de informare, prevenire, intervenție, gestionare la nivel individual și de grup/clasă/școală/familie și dezvoltarea unor relații pozitive între elevii. În cadrul programului se desfășoară și Concursul județean antibullying „Împreună, nu împotriva”, concurs la care participă elevii din învățământul gimnazial din județ, în perioada februarie – mai 2023. Concursul constă în desene care exprimă efectele comportamentului de tip bullying asupra psihicului uman și, totodată, promovează sportul ca stil de viață. La prima ediție a concursului au

participat cu lucrări 48 elevi din unitățile de învățământ din județ. Lucrările au constat în desene care să evidențieze caracteristicile și consecințele fenomenului bullying asupra psihicului uman. Alături de echipa C.J.R.A.E. Ilfov au fost subcomisar Raluca Bălășoiu și subinspector Răzvan Toboșaru – reprezentanți ai I.P.J. Ilfov – Biroul Siguranța Școlară. Concursul s-a desfășurat în Sala de festivități a C.C.D. Ilfov, desenele au fost evaluate de Comisia de jurizare formată din prof. Rodica Cozma – inspector școlar pentru învățământ special, prof. Monica Constanța Geambașu – director C.J.R.A.E. Ilfov, prof. Constanța Floarea – responsabil program, prof. Simona Luca – metodist C.C.D. Ilfov, Ionul Harbuz – comisar șef la I.P.J. Ilfov – Biroul Siguranța Școlară și Bogdan Neculcea – consilier la CJ Ilfov. Premiul I a fost câștigat de Denisa Milășan, elevă la Școala Gimnazială Nr.1 Dobroești, Premiul II a fost câștigat de Amelia Grănescu, elevă la Școala Gimnazială Nr.1 Bragadiru, iar Premiul III a fost câștigat de Alexander Joseph Sarkissian, elev la Școala Gimnazială Nr.1 Bragadiru. Mențiunea a revenit Mariei Ioana Voinea, elevă la Școala Gimnazială Nr. 1 Bragadiru. Câștigătorii au primit rechizite și echipament școlar (rucsac, bloc de desen, creioane colorate, acuarele, un stick) și sportiv (rachete de tenis, badminton, paleta de tenis de masă, minge de baschet). Partenerii implicați în desfășurarea concursului au fost Consiliul Județean Ilfov, Inspectoratul Școlar Județean Ilfov, Casa Corpului Didactic Ilfov, Inspectoratul de Poliție Județean Ilfov. ■

Școala Gimnazială nr. 1 Dobroești – beneficiar PNRAS

Începând cu acest an școlar, Școala Gimnazială nr. 1 Dobroești din județul Ilfov beneficiază de un grant în cadrul PNRAS (Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar). Acest program este parte a PNRR (Planul Național de Redresare și Reziliență) și vizează diminuarea riscului de părăsire timpurie a școlii (PTS), fenomen care a cunoscut o amploare tot mai mare în România. În acest sens a fost implementat mecanismul MATE care presupune colectarea datelor în timp real și identificarea elevilor aflați în situații de risc. Principalul scop al proiectului este sprijinirea acestor elevi astfel încât să parcurgă și să finalizeze cu succes studiile. În acest sens, la nivelul instituției sunt desfășurate activități de consiliere psihopedagogică, activități remediale, activități extrașcolare, formarea profesională a cadrelor didactice și dotarea sălilor de clasă. Proiectul se desfășoară pe durata a trei ani școlari, în perioada 20.09.2022-31.08.2025. ■

Maria CUSEN

Corbeanca

Săptămâna altfel în școala noastră

Programul „Școala altfel” este o inițiativă a Ministerului Educației implementată în anul 2016, fiind un program de interes național care se desfășoară în fiecare an, în toate școlile din România și care se întinde pe parcursul unei săptămâni, aleasă la nivelul unității școlare. Scopul acestui program este dezvoltarea competenței de învățare și abilitățile socio-emoționale ale copiilor prin dezvoltarea dragostei pentru natură, valorizarea abilităților sociale, a celor artistico-plastice sau prin cunoașterea unor obiceiuri și tradiții specifice poporului român.

Practic, în această săptămână, copiii împreună cu cadrele didactice desfășoară și participă la activități cu caracter social, umanitar, cultural, creativ, sportiv sau activități de educație pentru sănătate și promovarea unui stil de viață sănătos. Activitățile educaționale vor integra informații din mai multe domenii, iar copiii pot învăța din experiențe, fiind puși în diverse contexte menite să îi stimuleze. În cadrul fiecărei școli și la nivelul fiecărei clase/grupe de preșcolari se întocmește o planificare pe zile, fiecare zi având un program bine stabilit pentru a oferi diversitate participanților. În fond, activitățile desfășurate în cadrul acestui program sunt activități extrașcolare care se remarcă prin caracterul nonformal, acesta având scopul de a implica toți copiii în activități care să corespundă intereselor și preocupărilor pe care le au, acumulând informații și experiență într-un mediu plăcut, relaxant, permițându-le totodată să fie mai receptivi.

În cadrul acestei săptămâni (27-31 martie), la Școala Gimnazială nr. 2 Tamași-Corbeanca și la structurile aferente, și anume Școala Gimnazială nr. 1 Corbeanca și Grădinița nr. 1 Petrești, s-au organizat numeroase activități extracurriculare prin intermediul cărora copiii au luat contact cu toate domeniile de interes acumulând informații prețioase, experiență și amintiri plăcute.

Deși fiecare clasă/grupă a avut o planificare personalizată în funcție de caracteristicile copiilor, activitățile desfășurate au avut aceeași direcție generală. Astfel, datorită parteneriatului cu Crucea Roșie, copiii din cadrul claselor de gimnaziu au beneficiat de un curs de prim-ajutor, iar cei mai mici au luat parte la activități prin intermediul cărora au aflat ce înseamnă un stil de viață sănătos, cât de importantă sunt alimentația și sportul și cum ne menținem sănătoși. Alte activități conexe s-au concentrat pe ieșirea în natură, prin excursii la pădure, pe activități sportive de tip întrecere, alergări, gimnastică sau dansuri sportive.

Pentru a promova trecutul istoric al poporului român, dar și valorile tradiționale care ne caracterizează, cadrele didactice împreună cu elevii au vizitat muzee, cetăți și castele urmând să realizeze dezbateri pe teme legendelor istorice ale fiecărei locații. Printre locurile vizitate de numără Castelul Mogoșoaia, Muzeul Satului din București, Castelul Bran, Colinele Argeșului, Muzeul Tiparului, Salina Slănic Prahova, Muzeul de Geologie.

În această săptămână, nu au lipsit nici activitățile creative care au încântat copiii de toate vârstele prin diversitatea pe care au oferit-o. Prin intermediul lor, participanții au avut ocazia de a-și evidenția talentul creator prin realizarea unor lucrări cu tematică de primăvară sau specific sărbătorilor pascale. Printre ele amintim atelierul de art and craft „Păsări călătoare”, „Măini dibace”, „Iepurașul de Paște”, „Micii bucătări” etc.

Și pentru că distracția nu putea lipsi, dar și pentru a evidenția caracterul special al acestei săptămâni s-au organizat petreceri cu animatori, petreceri în pijama, concursuri de talente, spectacole de teatru, toate aducând voie bună și distracție atât în rândul copiilor, cât și al cadrelor didactice. ■

Flori MIHALACHE, PIPP la Grădinița nr. 1 Petrești

Bragadiru

Lecția non-formală de chimie

Printre activitățile din „Săptămâna Verde”, elevii Școlii Gimnaziale nr.1 din Bragadiru au vizitat stația de epurare a apelor uzate din oraș, unde angajații Apă-Canal Ilfov le-au explicat ce înseamnă și cum se realizează epurarea apei. O lecție non-formală de chimie a avut loc în laboratorul de analize unde elevii au aflat despre experimentele din laborator, au învățat ce este și cum se determină duritatea apei, cum ajunge apa să fie potabilă, bună de consum. De asemenea, au mai văzut cum se extrag grăsimile, cum bacteriile consumă reziduurile organice și cum nămolul rezultat devine sursă de energie electrică și termică. Însă pe lângă informațiile pe care le-au primit de la specialiștii Apă-Canal Ilfov, elevii au avut posibilitatea și să-și prezinte cunoștințele și să vorbească, la rândul lor, despre apă și importanța ei pentru oameni: „Nimeni nu poate trăi fără apă. Aproximativ două treimi din corpul nostru este format de apă. Nimic nu poate supraviețui fără apă”, a spus Rannya din clasa a-II-a A. ■

Cristina ANGHELUȚĂ

Unirea Basarabiei cu România, aură de legendă și glorie

România Mare a fost o realizare epocală a românilor de acasă, dar și de pretutindeni. De aceea tot ce ne reamintește de acele momente are o aură de legendă și glorie. Astfel, pe 27 martie 2023 întreaga suflare românească a celebrat cea de-a 105-a aniversare a unirii Basarabiei cu România, Ziua Mondială a Teatrului, dar și împlinirea a 100 de ani de la înființarea Teatrului „Mihai Eminescu” din Chișinău (Republica Moldova). Pe 27 martie 1918, teritoriul dintre Prut și Nistru s-a reîntors în trupul Patriei Mamă, devenind astfel prima dintre provinciile istorice care au îndeplinit dezideratul secular. Au urmat Ardealul, Crișana, Banatul, Maramureșul și Bucovina, spre sfârșitul anului 1918 fiind astfel creată România Mare. Acest eveniment istoric a reprezentat un moment de mare importanță pentru întreaga națiune română, aducând împreună două teritorii cu culturi și tradiții comune și consolidând astfel identitatea noastră națională. Unirea Basarabiei cu România a fost un pas important în dezvoltarea și modernizarea regiunii, contribuind la crearea unui cadru politic, economic și social mai stabil și mai prosper. De asemenea, a reprezentat un semnal puternic pentru toți românii, indiferent de locul de domiciliu, că suntem una și aceeași națiune, legați prin istorie și tradiție. Prin Tratatul de la București din 1812, partea situată la răsărit de Prut a Principatului Moldovei a intrat în componența imperiului Rusiei. Din acel moment, au intrat în concurență, pentru locuitorii acestui ținut formând gubernia Basarabiei, două concepții identitare potrivnice: „românismul” - care promova unirea politică și culturală a tuturor vorbitorilor graiurilor est-romanice indiferent de împărățiile ale căror supuși erau (Imperiul Habsburgic, Imperiul Rus sau Imperiul Otoman) - și „moldovenismul”, susținut de autoritățile rusești, care promova deosebirea și despărțirea culturală și politică a vorbitorilor graiurilor est-romanice supuși ai „Țarului tuturor Rusiilor”, de ceilalți. Unirea Basarabiei cu România votată la 27 martie (9 aprilie) 1918 de Sfatul Țării, (parlamentul Republicii Democratice Moldovenești) reprezintă concretizarea și biruința mișcării „româniste” din acest ținut. În contextul prăbușirii Imperiului Rus, anarhia și violența trupelor rusești debandate a determinat Sfatul Țării să cheme, în 13 ianuarie 1918 armata română în Basarabia, pentru a pune capăt jafului. Sovietul bolșevic din Chișinău, aflând despre chemarea trupelor române, a declarat că nu se va mai supune Sfatului Țării și a anunțat o primă pentru capetele conducătorilor guvernului Republicii. Până la urmă însă bolșevicii au fost nevoiți să părăsească Basarabia. Până la ședința din 27 martie 1918 a Sfatului Țării, comitetele ținuturilor din Bălți, Soroca și Orhei au fost consultate în privința Unirii cu Regatul României. Pe 27 martie, Sfatul Țării a votat în favoarea Unirii cu România cu următoarele condiții: 1. Sfatul Țării urma să ducă la bun sfârșit o reformă agrară, care trebuia să fie acceptată fără obiecțiuni de guvernul român; 2. Basarabia avea să rămână autonomă, având să aibă propriul său organ legislativ, Sfatul Țării, ales prin vot democratic; 3. Sfatul Țării avea să voteze bugetul local, urma să controleze consiliile zemstvelor și orașelor și avea să numească funcționarii administrației locale; 4. Recrutările aveau să fie făcute pe baze teritoriale; 5. Legile locale și forma de administrare puteau fi schimbate numai cu acordul reprezentanților locali; 6. Drepturile minorităților urmau să fie garantate prin lege și respectate în statul român; 7. Doi reprezentanți ai Basarabiei aveau să facă parte din guvernul central român; 8. Basarabia urma să trimită în Parlamentul României un număr de deputați proporțional cu populația regiunii; 9. Toate alegerile aveau să fie organizate pe baze democratice, urmând să se bazeze pe votul direct, egal, secret și universal; 10. Noua Constituție urma să garanteze libertatea cuvântului și a religiei; 11. Urma să fie proclamată o amnistie pentru toate persoanele care comiseră infracțiuni politice în timpul revoluției; 12. Din cei 135 de deputați prezenți, 86 au votat în favoarea Unirii, 3 au votat împotriva, iar 36 s-au abținut, 13 deputați fiind absenți (lista și opțiunile la votare). Citirea rezultatului a fost însoțită de aplauze furtunoase și strigăte entuziaste „Trăiască Unirea cu România!”.

Timp de 22 de ani, Unirea cu România a ferit Basarabia de războiul civil rus, de tragediile colectivizării, ale Holodomorului, ale „terorii roșii” și ale deportărilor în Gulag. Efectele Unirii au fost anulate pe 28 iunie 1940, când Rusia a anexat din nou Basarabia, în baza odiosului pact Ribbentrop-Molotov, pact ce ar trebui șters din istorie cu totul. Pactul semnat la 23 august 1939 între Germania și Uniunea Sovietică a însemnat împărțirea sferelor de influență în Europa între cele două puteri. Prin semnarea acestui pact de neagresiune, cele două state s-au înțeles, printre altele, ca Basarabia să intre în sfera de influență rusească.

Surse: wikipedia.org; yam.md; gov.ro; iasicapitaladerazboi.ro; mediafax.ro; tvmoldova.md; arhivelenationale.ro

George V. GRIGORE

Fântâna Albă, să nu uităm niciodată!

George V. GRIGORE

În 1940, România a fost forțată să cedeze Uniunii Sovietice un teritoriu locuit de peste 3 milioane de persoane, în urma ultimatumului primit în luna iunie a aceluiași an. Imediat ce administrația și armata română au fost evacuate, trupele din Armata Roșie și NKVD au ocupat teritoriul. Multe familii au fost luate prin surprindere de această desfășurare rapidă a evenimentelor, cu membri de ambele părți ale noii granițe. În această situație mulți dintre ei au încercat să se reunească cu familiile, trecând granița. Conform datelor oficiale sovietice, în zona patrulată de Unitatea 97 de grăniceri sovietici, 471 de persoane au trecut granița ilegal din zonele Hliboca, Herța, Putila și Storojineț. Zona acestei unități era pe o distanță de 7,5 km la sud de Cernăuți. Din zonele mai îndepărtate, Vășcăuți, Zastavna, Noua-Suliță, Sadagura și Cernăuți-rurală, 628 de persoane au trecut granița pentru a se refugia în România. Acest fenomen a fost prezent în toate grupurile sociale și etnice din teritoriile ocupate. În primul an de ocupație sovietică, estimările ucrainene dau ca cifră un număr de peste 7.000 de refugiați în România, dar acest număr ar putea fi mult mai mare. Autoritățile sovietice au reacționat în două moduri: în primul rând au întărit patrularea granițelor, în al doilea rând au făcut liste cu familiile care aveau rude și în România, declarându-le trădători de țară și deportându-le la muncă forțată. Listele unității 97 de patrulare numărau la 1 ianuarie 1941 peste 1.000 de persoane. Listele altor localități includeau numele a peste 1.294 de persoane (la 7 decembrie 1940). Din acest moment au început să fie considerate trădătoare de țară și persoanele bănuite că intenționează să se refugieze în România. Pe 1 aprilie 1941, între 2.000 și 4.000 de români din nordul Bucovinei, locuitori ai satelor de pe Valea Siretului, au încercat să se refugieze din Uniunea Sovietică în România, dar au fost secerate de grănicerii sovietici la Fântâna Albă. Tragicul episod din istoria națională este numit și „Katyn-ul românesc”. NKVD-ul lansase zvonuri conform cărora grănicerii sovietici i-ar fi lăsat pe mai mulți români să treacă granița în România. Un grup mare de oameni din mai multe sate de pe Valea Siretului a format o coloană care se îndrepta spre granița cu

Surse: wikipedia.org; historia.ro; adevarul.ro; cotidianul.ro; basarabia-bucovina.info; descopera.ro

România. Nord-bucovinenii purtau cu ei un steag alb cu însemne religioase, icoane, prapuri și cruci din cetină. Soldații sovietici, ascunși în pădure, au tras în ei în rafale, în poiana Varnița, la 3 km de granița română. Cei care au supraviețuit au fost urmăriți de cavaleriști și spintecați cu sabia. După masacru, răniții au fost legați de cozile cailor și târați până la 5 gropi comune săpate dinainte, unde au fost îngropați, unii încă în viață. Două zile și două nopți s-a mișcat pământul în acele gropi, până toți și-au dat duhul. Alți supraviețuitori au fost arestați de NKVD din Hliboca (Adâncata) și, după torturi înfiorătoare, au fost duși în cimitirul evreiesc din acel oraș și aruncați de vii într-o groapă comună, peste care s-a turnat și s-a stins var. În locul în care a avut loc masacrul a fost ridicat un Memorial, iar an de an, români din Ucraina, dar și din țară, se strâng în Poiana Varnița, la Memorial, și comemorează victimele masacrului de la Fântâna Albă. Numărul exact al victimelor nu se va afla vreodată. Conform datelor arhivate de autoritățile sovietice, 20 de persoane au fost ucise în încercarea de a trece granița, printre care bătrâni, femei și copii. Conform listelor realizate mai târziu, numărul victimelor din doar șase sate bucovinene era de 44 de persoane (17 din Pătrăuții-de-Jos, 12 din Trestiana, 5 din Cupca și 5 din Suceveni, 3 din Pătrăuții-de-Sus, 2 din Oprișeni). Alte estimări ale martorilor locali dau un număr între 200 și peste 2.000 de victime, ucise direct de mitraliere, altele rănite și ucise apoi cu lovituri de săbie și hârleț sau îngropate de vii. O relatare a evenimentelor este făcută de unul din puținii martori oculari care au supraviețuit, Gheorghe Mihailiuc (1925-2005, fost profesor de liceu, scriitor și poet) în cartea sa, „Dincolo de cuvintele rostite”, publicată în 2004, la editura Vivacitas din Hliboca. Mihailiuc descrie ce s-a întâmplat la Fântâna Albă pe 1 aprilie 1941 ca pe un „masacru”, un „genocid” și un „măcel”. După masacru a fost declanșată o operațiune vastă de represalii. Astfel, în noaptea zilei de 12 spre 13 iunie 1941, peste 13.000 de români au fost ridicați din casele lor și deportați în Siberia și Kazahstan. Au supraviețuit puțini. Ca rezultat al emigrărilor, deportărilor și asasinatelor, populația românească a regiunii Cernăuți a scăzut cu 75.000 de persoane între recensământul românesc din 1930 și primul recensământ sovietic din 1959. S-a afirmat că aceste persecuții au făcut parte dintr-un program deliberat de exterminare a populației românești, planuit și executat de regimul sovietic. Subiectul masacrului de la Fântâna Albă a fost considerat tabu până în anii '90, fiind interzisă de autoritățile sovietice și ulterior de cele ucrainene, orice referire la el sau comemorare a lui. Doar din anul 2000 autoritățile ucrainene au permis oficierea unui parastas pentru odihna românilor care și-au dorit doar să trăiască în România. În data de 12 aprilie 2011, Camera Deputaților a adoptat propunerea legislativă nr. 796/2010 prin care data de 1 aprilie se instituie drept Zi națională de cinstire a memoriei românilor – victime ale masacrelor de la Fântâna Albă și alte zone, ale deportărilor, ale foametei și ale altor forme de represiune organizate de regimul totalitar sovietic în Ținutul Herța, nordul Bucovinei și întreaga Basarabie. ■

Cu emoție, în ghetetele lui Amza Pellea

Printre momentele speciale pe care le-am trăit de când am fost acceptat de breasla actorilor a fost acela în care pregăteam spectacolul „Pălăria” de Labiche, în regia maestrului Horațiu Mălăele la Teatrul de Comedie din București. Pentru a completa costumația necesară, creată de Lia Manțoc, am primit o pereche de ghetete care „au mai jucat” în „Cercul de cretă caucazian”. Spre marea mea bucurie, mi s-au potrivit, iar spre surpriza mea totală, în interior scris numele lui Amza Pellea. Am jucat ani de zile, călcând pe scenă cu acele ghetete...iar câteodată călcam așa, mai cu grijă și cu emoție... Colegii din Teatrul de Comedie povesteau cu bucurie, dar și respect, despre „perioada lui Amza”, cum venea la ziua teatrului cu „daruri” (pește, vânat, băuturi) și cum era această zi o adevărată sărbătoare a artiștilor. Am trecut prin Băileștii lui Nea Mărin (găzduit la Tanti Menela) și am vizitat muzeul și Casa de Cultură „Amza Pellea”. Am văzut de la leagănul de copil al lui Amza, până la elemente de recuzită din filme care i-au marcat existența. Am scris cu mâna tremurândă în „Jurnalul” din muzeu un mesaj pentru EL.

Amza Pellea s-a născut la 7 aprilie 1931,

la Băilești (Dolj) și a plecat grăbit către stele la 12 decembrie 1983, în București. A fost un actor complet. Printre rolurile memorabile, Amza Pellea a fost creatorul și interpretul personajului Nea Mărin, care i-a relevat atât de bine disponibilitățile pentru comedie. Totodată, a interpretat figuri celebre din istoria României, precum Decebal sau Mihai Viteazul. Amza Pellea a făcut parte dintr-o familie cu cinci copii. A absolvit cursurile Colegiului Național „Carol I” din Craiova și Școala tehnică de electrotehnică din Craiova. Fiind un reprezentant al promoției de aur a teatrului românesc, Amza Pellea a jucat la Teatrul Național din Craiova, Teatrul Mic, Teatrul Nottara, Teatrul de Comedie și Teatrul Național din București, unde s-a impus drept unul dintre actorii cei mai dotați ai scenei românești. A fost profesor la IATC. Pe scena craioveană, a realizat în perioada stagiaturii (1957-1959), nu mai puțin de 14 roluri, între care Jack Worthing (Ce înseamnă să fii onest de Oscar Wilde), Vedernikov (Ani de pibegie de Aleksei Arbuzov), vlădica Ilarion (Tudor din Vladimiri de Mihnea Gheorghiu), Comandantul vasului (Tragedia optimistă de Vsevolod Visnevski), Bepe (Galceville din Chioggia de Carlo Goldoni), Horațio (Hamlet de Shakespeare), Colonelul Dobre (Ecaterina Teodoroiu de Nicolae Tăutu), Otto Katz (Soldatul Svejik de Jaroslav Hašek), Esteban (Fântâna turmelor de Lope de Vega). Pe scena Teatrului de Comedie creează alte personaje, printre care Brettschneider (Svejik în al doilea război mondial de Brecht - 1962), Pietro (Umbra de Evghenii Șvarț - 1963), Manole (Somnoroasa aventură de Teodor Mazilu - 1964), Subcomisarul (Capul de rățoi de G. Ciprian - 1966), Platonov (Un Hamlet de provincie de Cehov - 1967), Voievodul Basarab (Croitorii cei mari din Valahia de Al. T. Popescu - 1969), Noah (Arca bunei

speranțe de I.D. Sîrbu - 1970), Hrisanide (Interesul general de Aurel Baranga - 1972), Hickok (Buffalo Bill și indienii de A. Kopit - 1973) și inginerul din Nic Nic de Anca Bursan și Gheorghe Panco. Pe scena Teatrului Național din București dă viață lui Petre Dinoiu (Comoara din deal de Corneliu Marcu - 1977) și lui Vlad Țepeș (A treia țeapă de Marin Sorescu - 1979).

Ultimul rol creat la teatru îl readuce pe scena Teatrului de Comedie, realizând - în regia lui Gheorghe Harag - personajul bătrânului moșier Muromski în Procesul de Suhovo-Kobilin - 1983. Rămăs în conștiința publicului prin rolul domnitorului din Mihai Viteazul și prin Nea Mărin, reușește în „Atunci i-am condamnat pe toți la moarte” să atingă ambele personaje. Umilul, și câteodată veselul Ipu recapătă, în finalul filmului, figura dâră și tragică a soldatului țăran din primul război.

A fost căsătorit timp de 25 de ani, din 1958 până la moartea sa în 1983, cu Domnica Mihaela din familia Policrat din Craiova. Este tatăl actriței Oana Pellea.

Fundația Enciclopedică „Amza Pellea” a realizat documentarul „Douăzeci de ani fără Amza”. Actorul a primit Ordinul Meritul Cultural clasa I (1971) „pentru merite deosebite în opera de construire a

socialismului, cu prilejul aniversării a 50 de ani de la constituirea Partidului Comunist Român”. Între 22 martie 1973 și 24 septembrie 1974 a fost director al Teatrului Național din Craiova. Aici, în Parcul Teatrului Național, a fost ridicat un bust de bronz în amintirea marelui actor. Tot astfel, Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova are în „inima sa” spectaculară Sala „Amza Pellea”. Amza a câștigat în 1977 premiul de interpretare masculină pentru „Cel mai bun actor”, la Festivalul Internațional de Film de la Moscova, pentru rolul (Manolache Preda) din filmul Osânda. A jucat în numeroase filme și apare ca scenarist la Nea Mărin miliardar (1979) - în colaborare cu Vintilă Corbul și Eugen Burada.

Dacă cineva ar prelua ideea de a face un muzeu al figurilor de ceară în România, Amza Pellea ar avea una dintre primele statui reprezentative. Chiar „plecat” el ne bucură de pe toate formele de audio-video actuale, din televiziuni, tik-tok-uri, radiouri etc.

Respect și veșnică amintire, maestre! ■

Surse: wikipedia.org; libertatea.ro; festivalsfr.ro; divahair.ro; imdb.ro; cinemagia.ro; istoria.ro; agerpres.ro; observatornews.ro; humanitas.ro

George V. GRIGORE

„Reuniunea teatrelor naționale românești 2023”

REUNIUNEA TEATRELOR NAȚIONALE

George V. GRIGORE

Președintele României, Klaus Iohannis, a acordat la 27 martie 2023, zi în care sărbătorim Ziua Mondială a Teatrului și, totodată, Ziua Basarabiei, Înaltul Patronaj pentru

Reuniunea Teatrelor Naționale Românești, un proiect cultural care se va desfășura la Chișinău în perioada 14-25 septembrie 2023. Evenimentul, ajuns la cea de-a VIII-a ediție, este organizat de Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, cu sprijinul Ministerului Culturii din România și al Institutului Cultural Român. Acesta celebrează comuniunea de istorie, limbă, cultură și aspirații europene dintre România și Republica Moldova. Reuniunea Teatrelor Naționale Românești se bucură, de asemenea, de Înaltul Patronaj al Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu.

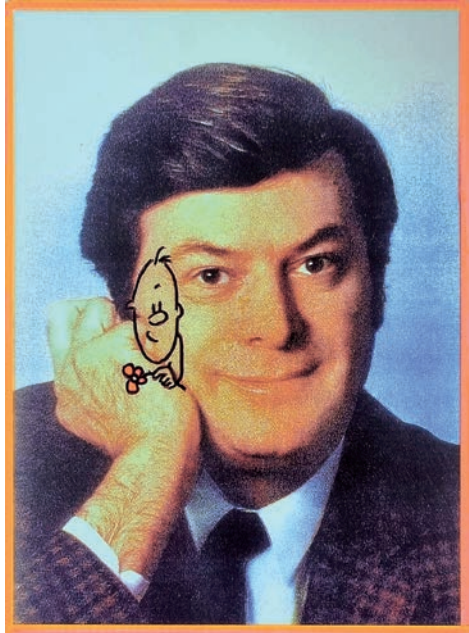
În contextul războiului declanșat în Ucraina și a amenințărilor la adresa democrației și libertății venite din exterior, cultivarea prin artă a libertății de expresie și de

creație, a gândirii independente, a spiritului critic a devenit o prioritate. Oamenii de artă simt mai acut decât oricând imperativul de a menține credința și speranța că viața merită trăită în libertate, că prin violență, ură, teroare, prin „mână de fier” și agresiune militară nu poate fi construită o lume mai bună. Acest regal teatral va reuni, alături de Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, alte teatre de pe ambele maluri ale Prutului, din România, Republica Moldova și Ucraina. Organizarea ediției din acest an este o reconfirmare a susținerii oamenilor de cultură pentru decizia Consiliului European de a acorda Republicii Moldova statutul de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană și este un pas concret pe acest drum. ■

Surse: icr.ro, romanioliberal.ro, radioromaniacultural.ro, timpromanesc.ro, credidam.ro

Centenarul Gopo

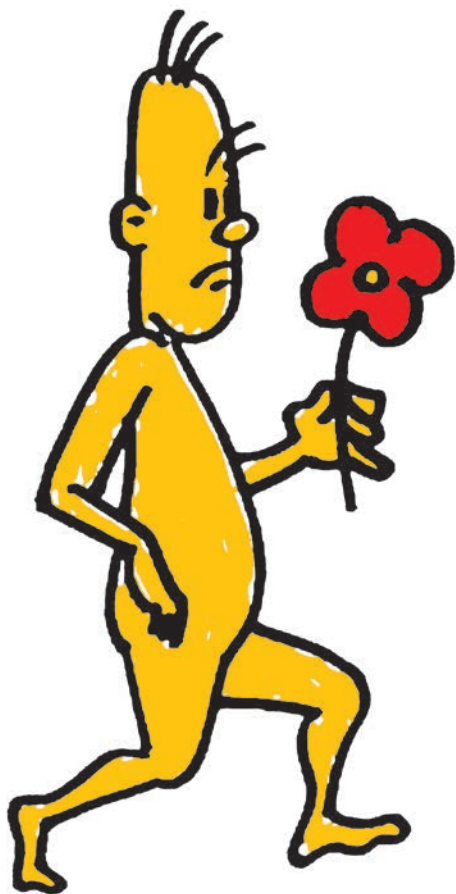
„Am făcut un omuleț cu mare economie de linii, ochi lui sunt două puncte, nu și-i poate da peste cap și nici nu se uită galeș. Mi-am redus de bună voie posibilitățile. Gura lui este aproape imobilă. Nu am folosit nici expresia feței. Subiectul a căpătat forță. A crescut atenția pentru fond” – Ion Popescu Gopo

**ION POPESCU GOPO
1923–1989**

„PALME D'OR” - Cannes 1957

La 1 mai 2023 se împlinesc 100 de ani de la nașterea marelui regizor, scenarist, desenator, ilustrator de carte și actor Ion Popescu Gopo. Născut la București, după terminarea studiilor superioare de artă, a urmat un curs de specialitate pentru filmul de animație la Moscova. Împreună cu Mihnea Gheorghiu și Marin Părăianu au pus bazele studioului cinematografic „Anima Film”, în 1950. Gopo a fost creatorul multor filme de animație românești și a „Omulețului”, cel care i-a dus faima pe mapamond și i-a „câștigat” diverse premii interne și internaționale. Așa a fost în anul 1957 când filmul „Scurta istorie”, prezentat în Franța, la Cannes, a fost recompensat cu Marele Premiu „Palme d'Or”. „Omulețul” lui Gopo a fost creat din linii simple, nud, cu doi ochi din două puncte, care niciodată nu a zâmbit, dar și-a jucat de fiecare dată rolul.

**„The Little Man with the Flower”
by ION POPESCU GOPO**

Primele încercări de animație le-a făcut prin anul 1940 la Oficiul Național al Cinematografiei (ONC). Din anul 1950 a realizat filme de animație la Studioul București și apoi la Anima Film și s-a impus ca principală personalitate a animației românești. A fost autorul multor filme de animație care au bucurat mii de spectatori ai cinematografului, copii și adulți.

A realizat filmele: Albina și porumbelul (1951), Rățoiul neastâmpărat (1951), Iepurașii (1952), Marinică (1953), O muscă cu bani (1954), Ariciul răutăcios (1955), Șurubul lui Marinică (1956), Scurta istorie (1957), 7 arte (1958), O poveste obișnuită (1959), Homo sapiens (1960), Pilula I (1966), Pilula II (1967) și altele.

Datorită „Omulețului”, Ion Popescu Gopo a fost invitat de Walt Disney la sediul Central al Studioului său din Burbank, California, pentru a-l cunoaște. În cariera sa, Gopo a abordat și filmul de lung metraj cu actori după scenariile sale, precum Fetița mincinoasă (1956), Pași spre lună (1964), Maria Mirabela (1981) sau Rămășagul (1985) Ion Popescu Gopo a jucat și în filme - O noapte de pomină, Faust-XX, Galaxi,

Rămășagul, O zi la București, Maria Mirabela și Dimitrie Cantemir. Gopo a fost și un mare îndrăgostit de cineaștii amatori din România. A făcut parte din grupul de inițiativă alături de Geo Saizescu la înființarea primului cineclub din România în anul 1957, la Casa de Cultură a Studenților București. A făcut parte din multe jurii la festivalurile de film ale amatorilor. Datorită lui, la Bacău a luat ființă Festivalul de film de animație a cineaștilor din România sub numele de „Gheomotoc”. Gopo s-a implicat total, îndrumând cineaștii la crearea de scenarii pentru filmele de animație și realizarea de filme de animație, prin lecții și prelegeri prezentate la taberele de instruire organizate de către U.G.S.R. pentru

cineaștii amatori avansați din România. Cu ocazia taberelor la care am participat, l-am cunoscut personal pe Gopo. Cea mai frumoasă amintire o am din anul 1977, când l-am întâlnit la Opera Națională din București.

A fost vicepreședinte al Asociației Internaționale de Film de Animație și președintele Asociației Cineaștilor din România (UCIN) în perioada 1969-1989. El a mai fost Director al secției de film din cadrul Organizației Mondiale a Sănătății (O.M.S.), pe lângă UNESCO. Cu filmele sale, a luat multe premii internaționale la Damasc (în 1956 cu filmul Fetița mincinoasă), Franța (în 1957 - „Palme d'Or”, la Cannes în 1958 și la Tours cu filmul Șapte arte în 1964, la Dijon în 1963, cu filmul O poveste ca în basme), Germania (la Oberhausen în 1964 cu filmul ALO, Hello și Leipzig cu filmul Sărutul în 1969), URSS (la Moscova în 1965 cu filmul De-aș fi... Harap Alb, și cu Scurta istorie în 1969), S.U.A. (la San Francisco cu filmul Homo Sapiens în 1960), Cehoslovacia (la Karlovy Vary cu filmul Homo Sapiens în 1960), Grecia (Salonic în 1962 cu filmul S-a furat o bombă) și România (cu filmele Pași spre lună și De-aș fi...Harap Alb la Mamaia în 1965), precum și Premiul ACIN, de nouă ori. S-astins în 1989. În memoria sa, regizoarea Manuela Hodor (fostă director general Anima Film) a realizat lungmetrajul „Gopo - un nume de legendă”, premiat în Portugalia, și a organizat un spațiu expozițional în cadrul Studioului Anima Film, cu fotografii, aparatul de filmat animației și schițe grafice.

În 2022, la Biblioteca Națională a României, Fundația Gopo, UCIN și Ministerul Culturii, au organizat o expoziție cu lucrări de grafică executate de Gopo, o expoziție de afișe despre filmele sale apărute în Cuba, Franța, Cehoslovacia, Germania, Spania, Grecia și URSS.

Gopo înseamnă și astăzi omulețul rupt din soare, care îți oferă cu gingășie și dragălașenie deosebită, floarea dragostei. Despre cum a creat această floare, regizorul spunea: „Descopeream o florică de tuș umplută cu vopsea care, în mâinele omulețului meu de tuș și vopsea, își pierdea conturul și nici culoarea nu se mai vedea, căci ea devenea expresia exterioară a sentimentelor omulețului meu”. ■

Foto: arhiva personală a autorului și Anima Film

Victor Colonelu, regizor film

Gala Gopo 2023

Ce-a de a șaptea artă își anunță cu bucurie filmele cu cele mai multe nominalizări din anul acesta la Gala Gopo, care va avea loc pe 25 aprilie 2023. Datorită numărului record de înscrieri, șase filme din această categorie concurează pentru premii. Acestea sunt: „Metronom” (11), „Imaculat” (10), „Oameni de treabă” (10), „Miracol” (9), „Crai Nou” (8) și „Pentru mine tu ești Ceaușescu” (5), „Spioni de ocazie” (5). O „recoltă” bogată de 37 de lungmetraje românești au fost lansate în cinematografe sau pe platforme video on demand în 2022 și s-au regăsit pe lista propusă pentru nominalizările categoriei „Cel mai bun film”.

La categoria „Cea mai bună regie” sunt nominalizați cineaștii Alina Grigore („Crai Nou”), Monica Stan și George Chiper-Lillemark („Imaculat”), Alexandru Belc („Metronom”), Bogdan George Apetri („Miracol”) și Paul Negoescu („Oameni de treabă”).

Pentru „Cea mai bună actriță” într-un rol principal concurează Andreea Grămoșteanu („#dogpoopgirl”), Mălina Manovici („Balaur”), Ana Dumitrașcu („Imaculat”), Mara Bugarin („Metronom”) și Ioana Bugarin („Miracol”), în timp ce pentru „Cel mai bun actor într-un rol principal” concurează Mircea Postelnicu („Crai Nou”), Șerban Lazarovici („Metronom”), Emanuel Pârvu („Miracol”), Iulian Postelnicu („Oameni de treabă”), Bogdan Dumitrache („Om câine”).

Filmele „Apropierea” (r. Botond Püsök), „Pentru mine tu ești Ceaușescu” (r. Sebastian Mihăilescu) și „Spioni de ocazie” (r. Oana Bujgoi Giurgiu) vor concura în 2023 pentru „Cel mai bun film documentar”.

Trei dintre peliculele nominalizate la categoria „Cel mai bun film de lungmetraj” se regăsesc și la categoria „Cel mai bun film de debut” - „Crai Nou” (r. Alina Grigore), „Imaculat” (r. Monica Stan, George Chiper-Lillemark) și „Pentru mine tu ești Ceaușescu” (r. Sebastian Mihăilescu). Alături de aceste titluri sunt nominalizate și „#dogpoopgirl” (r. Andrei Huțuleac) și „Balaur” (r. Octav Chelaru).

Opt filme scurte se află în cursa pentru cele două premii dedicate, acordate în acest an la categoriile „Cel mai bun film de scurtmetraj” (5 titluri nominalizate) și „Cel mai bun scurtmetraj de animație” (3 titluri nominalizate).

La categoria „Cel mai bun film european”, criticii de film au nominalizat cinci titluri - „Le passagers de la nuit/ Pasagerii nopții” (r. Mikhael Hers), „L'événement / Evenimentul” (r. Audrey Diwan), „Alcarras” (r. Carla Simon), „Vortex” (r. Gaspar Noé), „Il buco / Grota” (r. Michelangelo Frammartino).

După anunțul nominalizărilor, peste 700 de profesioniști activi din toate domeniile industriei de film românești vor fi invitați să voteze pentru desemnarea câștigătorilor trofeelor Gopo 2023. ■

Sihăstriile din Codrii Vlășiei

„Biserica – bordei” sau cum pământul a purtat în căuș rugăciunea înălțătoare a omului

George V. GRIGORE

Așa numitele „biserici-bordei” (semi-îngropate) au apărut pe meleagurile subcarpatice și dunărene din necesitatea de a aduce un strop de căldură iarna și răcoare vara, dar și de a apăra ce avea mai scump românul, credința sa. Poate aceste apariții arhitectonice originale au fost mai dese pe meleagurile oltenesti, în perioada Evului Mediu și în condiții de „boicot al istoriei”, ca să-l cităm pe Lucian Blaga. Nevoia de spații de manifestare a spiritualității țaranului român, ca loc intim de rugăciune, și care a avut o existență de mai multe secole, după cum aflăm dintr-un excepțional studiu intitulat „Bisericele-bordei din Oltenia”, semnat de Doru Căpătaru, a făcut ca, pe la 1845, Catagrafia Episcopiei Râmnicului să consemneze 11 biserici de acest fel, astăzi dispărute. Nici în zona capitalei actuale nu avem dovezi de existență a unor biserici – bordei, astfel că reconstituirea unui asemenea edificiu de cult, unicat în țară, la Stoicănești, în județul Olt, a căpătat o importanță deosebită. În 1843, Mihail Kogălniceanu spunea: „Dacă nu avem istorie orice popor dușman ne-ar putea spune că «nu vi se cunoaște originea, și nici numele nu este al vostru, la fel și pământul pe care locuiți». Și, într-adevăr, vorbele acestea ni s-au spus de către străini, ni s-a negat originea, numele ni s-a pocit, pământul ni s-a sfărtecat, drepturile ne-au fost călcate în picioare, pentru că nu am avut conștiința naționalității noastre, pentru că nu am avut pe ce să ne întemeiem și pe ce să ne apărăm drepturile”. Iată de ce, pentru noi, românii, Biserica rămâne factorul esențial al certificării originii noastre, a numelui și dreptului asupra pământurilor pe care le stăpânim. Și, așa cum spunea și Lucian Blaga, Biserica, cu satul adunat în jurul ei, „s-a găsit în centrul lumii și al unui destin, ne-a menținut și ne-a salvat ca popor peste veacurile de nenoroc...”

În acest lung proces istoric ostil, apariția bisericilor-bordei (semi-îngropate) în Câmpia Boianului, Romanați, Dolj, Mehedinți sau Teleorman a reprezentat o realitate istorică aparte, care a asigurat unitatea de neam și comuniunea ortodoxă a așezărilor rurale din sudul țării, menținute peste capul celor care stăpâneau pe nedrept pământurile românilor. Din studiul lui Doru Căpătaru aflăm că în zona Olteniei este probabil ca primele asemenea construcții eclesiale semiîngropate să dateze de la sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea, ele supraviețuind, paralel cu cele de zid de mai târziu, până la începutul secolului XX. Condițiile sociale insuportabile în care era nevoită să trăiască întreaga comunitate rurală și teama de invazii, mai ales pentru cei din zona de câmpie, au constituit cauza principală care i-a determinat pe locuitorii satelor din acest areal să nu-și construiască locuințe și lăcașe de cult durabile, lemnul căzând adesea pradă părjolului năvălitorilor. Asemenea fapte s-au petrecut pe toată perioada secolelor XV-XIX, cunoscute fiind cazurile când sate întregi, orașe și biserici au ars, se arată în studiu. Majoritatea bisericilor-bordei sunt atestate documentar începând din secolul al XVIII-lea și până în primul deceniu al secolului XX. Așa cum a aflat de la bunica sa, Ioana

Căpătaru, născută în 1900, care prin 1914 a văzut o biserică-bordei pe lângă Maglavit, autorul studiului arată că, de regulă, acestea erau doar văruite la interior și cu multe icoane pe pereți. Din mai multe documente rezultă un inventar de 33 de biserici-bordei în toate județele oltene, majoritatea având hramul „Sfântul Nicolae”, care era și protectorul spiritual al Episcopiei Râmnicului.

Părintele Gheorghe Ciobanu, parohul Parohiei Stoicănești 2, ne-a mărturisit: „Complexul muzeal-etnografic Boian Stoicănești, în curtea căruia se află și biserica-bordei, a fost inaugurat în anul 2009.

Fondatorii acestui muzeu au fost profesorii Traian Zorzoliu, marele om de cultură, fiu al satului nostru, și Gheorghe Vieru, fost profesor de istorie la școala din localitate, ambii chemați la Domnul. Complexul este format din cinci pavilioane expoziționale, care reproduc viața țaranului din veacul al XVIII-lea. Biserica-bordei are la intrare trepte din lemn, podeaua din pământ, iar de jur împrejur băncuțe din lemn. O biserică similară se mai găsește doar în Polonia. Cea de la noi este unica din lume inclusă în circuitul turistic. Se spune că această biserică-bordei a fost construită pe locul unei gospodării vechi, din vremea lui Constantin Brâncoveanu. În complexul muzeal de aici mai sunt incluse o locuință tip bordei, o casă țărănească, un atelier de fierărie și unul de tâmplărie. Picturile din biserica-bordei au fost executate de Tudorel Lucian Prună, fost discipol al profesorului Traian Zorzoliu”.

Vicinătatea satului neolitic ridicat aici la Boian Stoicănești, în curtea căruia se află și biserica-bordei, onorează pe fondatorii acestui muzeu. „Biserica-bordei, chiar dacă materialicește nu mai există, este un document istoric de netăgăduit, care trebuie să-și reia locul cuvenit în istoria spiritualității românești. Acea «lacrimă de durere pe obrazul trecutului» (Gheorghe Bogdan-Duică, Craiova de odinioară după călători străini, Arhivele Olteniei nr. 11/1924) trebuie să o considerăm doar ca pe o lacrimă la pierderea a ceva drag, care s-a întors în pământul care a zămislit-o. Dar a fost această biserică-bordei «o lacrimă de durere pe obrazul trecutului»? Poate că da. Din punct de vedere al spiritualității, rămâne însă ca un adevărat tezaur, o verigă importantă de spiritualitate, care a asigurat lanțul de perenitate al ființei românești”, spune Doru Căpătaru.

În zona Codrilor Vlășiei au existat sihăstrii ascunse în adâncul pădurii și înconjurată de ape curgătoare sau lacuri. Lipsa stâncărilor nu a oprit chemarea Domnului, iar cei credincioși și-au găsit în natură lăcaș de rugăciune și adăpost. Așa cum bordeiele au dat oamenilor căldura și răcoarea pământului, tot astfel pământul a îmbrățișat locul de rugăciune al omului, oferindu-i liniște spirituală. Neridicându-se prea sus, către cer, biserica – bordei se „ascundea” printre copacii bătrâni, printre alte case și alte bordeie, nemândră și neînzorzonată. ■

Surse: wikipedia.org; ziarullumina.ro; doarromania.ro; planiada.ro; adevarul.ro; vatra-mcp.ro

Monumente fantomatice de lângă București

Poate credeți că istoria și adus valurile temporale în salturi către capitală noastră, ocolind împrejurimile Bucureștiului. Nu este așa, pentru că de-a lungul timpului Ilfovul și vecinătățile sale au oferit arheologilor un bogat material de studiu, dar care a rămas de multe ori detaliat și prezentat doar în lucrări de specialitate. Pentru a recupera o asemenea zestre, Muzeul Municipiului București a organizat la Palatul Șuțu „Conferința de Joi”, abordând tema „Monumente fantomatice. Așezări preistorice de acum 7000 de ani din preajma Bucureștiului”.

Conferința a fost susținută de dr. Vasile Opreș, arheolog specialist și șeful Secției Istorie din cadrul Muzeului Municipiului București. Primele așezări atestate în zona Bucureștiului datează din perioada Neoliticului Mijlociu, de acum mai bine de șapte milenii. Aglomerări umane și locuri succesive în aceleași perimetre pentru o vreme îndelungată au condus la acumulări antropice însemnate, conservate până în epoca modernă sub forma unor anomalii geografice, atipice peisajului local de câmpie. Au fost denumite „măguri” de localnici, iar arheologii le-au spus tell-uri, după exemple similare din Anatolia și Orientul Apropiat. O astfel de movilă poate conserva urmele materiale ale câtorva generații, ale uneia sau mai multor epoci, precum și amprenta omului modern. Cea din urmă, indiferent de scop sau mijloace, este întotdeauna una distructivă. În zona delimitată de râurile Colentina, Sabar și Dâmbovița au fost cinci astfel de tell-uri, cunoscute în literatura arheologică Chitila-Fermă, Măgurele-Movila Filipescu, Măgura Jilavei, Vidra-Măgura Jidovilor și Glina-La Nucii.

Cariere de lut, amenajări funciare și cercetări arheologice le-au afectat în diferite măsuri, în timp ce artefactele descoperite și publicațiile rezultate au ajutat la înțelegerea oamenilor preistorici care au locuit în zona Bucureștiului. Cu excepția așezării de la Măgura Jilavei, care în prezent nu mai există, restul au fost clasificate ca monumente istorice de valoare națională și universală, și astfel protejate de legile naționale și internaționale. Dar cercetările recente pe teren sugerează că tell-urile din jurul capitalei sunt de fapt „monumente fantomatice”, aproape invizibile în peisaj: deteriorate, aplatizate, lucrate agricol sau acoperite de vegetație și/sau gunoi. Analiza propusă în această prezentare presupune documentarea cercetărilor efectuate de-a lungul timpului corelată cu prezentarea rezultatelor obținute în urma achiziției de date 3D cu ajutorul unui UAV. Pe baza acestora, s-a discutat despre starea de conservare a siturilor, interpretările datelor dobândite, posibilele strategii de conservare, cercetare și valorificare. Arheologul Vasile Opreș are o vastă experiență în cercetarea siturilor preistorice, este doctor în istorie, specializat în studiul neo-eneoliticului și ceramicii preistorice. Sperăm că astfel, printr-o atenție deosebită acordată acestor situri preistorice, dar și prin implementarea unor strategii de cercetare moderne, vom putea obține mai multe informații despre istoria strămoșilor noștri. ■

Surse: historia.ro, muzeulbucurestiului.ro, leviathan.ro

George V. GRIGORE

„Școala Altfel” la Școala Gimnazială Nr. 1 Găneasa

✍️ **prof. dr. Florin Petrescu**

Institutul Național pentru Studiul Holocaustului din România „Elie Wiesel” organizează alternative la orele de istorie „clasice” în timpul programului Școala Altfel. Prin aceste lecții „altfel” Institutul „Elie Wiesel” oferă posibilitatea de a descoperi istoria României sub diversele ei forme, prin învățare non-formală. Proiecțiile de film pe tema Holocaustului, dialogurile și dezbaterile pe subiecte despre forme contemporane de antisemitism și discriminare sunt elemente ale programului Școala ALTFEL prin care se încurajează cunoașterea, înțelegerea rolului pe care îl avem fiecare dintre noi în modelarea unei societăți fără ură. Elevi și cadre didactice din ciclul gimnazial din zone în care accesul la informații din afara manualelor școlare și a orelor de istorie din programa școlară este îngreunat și limitat participă la activități non-formale derulate în

cadru programului, prin conversațiile moderate de cercetători în domeniul Holocaustului din România. Institutul „Elie Wiesel” își propune să stimuleze interesul publicului tânăr spre a descoperi și aprofunda istoria Holocaustului din România, să contribuie la înțelegerea contextului în care se formează și se desfășoară discursul

instigator la ură și la conștientizarea pericolelor pe care le generează acceptarea acestui discurs. Am participat în zilele de 27-28 martie 2023 la întâlnirea dintre „o istorie altfel” și elevii Școlii Gimnaziale Găneasa din Șindrilița, Piteasca și Găneasa. A avut loc o proiecție de film de desen animat pe tema istoriei și memoriei Holocaustului.

Au urmat discuții despre discursul instigator la ură: forme, context de manifestare, cu referințe contemporane, relevante pentru publicul școlar gimnazial. Elevii coordonați de dl profesor Sorin Sârbeanu și de dna director Mia Tichieru au fost spontani, comunicativi și empatici cu personajele filmului. Dialogul în cascadă, seria de întrebări și răspunsuri cu specialiștii INSHR a fost direct și animat și a arătat latura sensibilă a participanților, dar și un nivel bun de cunoaștere a consecințelor discriminării și a încălcării drepturilor și libertăților, ieri și azi.

Se poate repeta Holocaustul astăzi? Împreună cu elevii din comuna Găneasa credem că da. Tocmai de aceea este important să nu uităm ce s-a întâmplat în timpul Holocaustului și în ce condiții el a fost posibil. Ca el să nu se repete respectăm libertățile și drepturile, nu discriminăm, nu etichetăm și răspundem la orice atac împotriva democrației. ■

Noi tipuri de formare prin cursuri europene Erasmus+

În acest an școlar Casa Corpului Didactic Ilfov a început implementarea proiectului de Acordare Educație școlară, 2021-1-RO01-KA120-SCH-000047215(2022-2026) perioada 01/06/2022 și 31/08/2023.

CCD Ilfov prin strategia instituțională își propune să își dezvolte dimensiunea europeană necesară pentru creșterea calității și impactului programelor de formare și activităților metodice, științifice, culturale. CCD Ilfov are misiunea de a oferi cadrelor didactice și școlilor programe de formare, proiecte și activități care servesc cel mai bine, mai personalizat, mai adaptat și mai prompt, scopului de formare continuă și dezvoltare a competențelor cadrelor didactice, precum și organizațiilor școlare din județul Ilfov, pentru a obține rezultatele proiectate în cadrul sistemului educativ la nivel județean promovate prin documentele programatice și țintele strategice. Creșterea calității serviciilor oferite de CCD Ilfov este o premisă a creșterii calității serviciilor educaționale și adecvarea acestora la particularitățile și nevoile specifice populației școlare din Ilfov. Studiile naționale și județene, evidențiază rezultate îngrijorătoare privind procesul instructiv educativ din județul Ilfov și a performanțelor școlare. Analiza procesului instructiv educativ la nivelul județului Ilfov pe perioada 2016-2020 (PDI - ISJ Ilfov) evidențiază particularitățile educaționale specifice. Astfel, CCD Ilfov vine în sprijinul acoperirii nevoii de formare a cadrelor

didactice din județ și prin oferirea oportunității de a participa la programe de formare europene, în cadrul Erasmus, prin participarea cadrelor didactice la mobilități în proiecte Erasmus și printr-o nouă abordare de proiect european. De aceea am inițiat formarea unui consorțiu care pentru satisfacerea acestor nevoi, în strategia de dezvoltare pe următorii 4 ani își propune înlăturarea discrepanțelor dintre nevoi și rezultate. Misiunea consorțiului vizează creșterea calității educației și formării printr-un demers complex de dezvoltare a unor competențe manageriale, de lucru în echipă-cooperare, spirit de inițiativă, competențe digitale, competențe lingvistice pentru cadrele didactice din consorțiu și județul Ilfov. La nivelul consorțiului coordonat de Casa Corpului Didactic Ilfov, grupul de lucru este format din câte 4 reprezentanți din unitățile: Grădinița Voinicel Chitila, Grădinița nr. 2 Otopeni, Liceul Tehnologic Barbu A. Stirbey Bufta, Liceul Teoretic Mihail Kogălniceanu Snagov, Școala Gimnazială Ioan Bădescu, Liceul Teoretic Alexandru Rosetti Vidra, Școala Gimnazială Nr.1

Berceni, Școala Gimnazială Nr.1 Pantelimon, Școala Gimnazială Anton Pann, Voluntari.

Obiectivele pe care le vizează acreditarea și care constituie și tematica pentru cursurile de formare Erasmus+ sunt:

- Dezvoltarea competențelor profesionale de lucru în echipă, management și digitale a unui număr de 16 de formatori ai CCD Ilfov și a 36 de cadre didactice de la nivelul consorțiului.
 - Dezvoltarea calității programelor de formare la nivel european ale CCD Ilfov prin digitalizare pentru creșterea gradului de accesibilitate, atractivitate și a nivelului de participare
 - Creșterea impactului formării cadrelor didactice și formatorilor prin internaționalizarea ofertei de formare și facilitarea cooperării europene a unităților școlare de la nivelul consorțiului.
 - Dezvoltarea competențelor lingvistice pentru 100 cadre didactice de la nivelul consorțiului, în 4 ani de implementare a planului de dezvoltare strategică.
- După derularea mobilităților, CCD Ilfov își va îmbogăți oferta de formare cu două noi programe inspirate din cele europene. ■

✍️ **prof. Simona Gabriela Luca**

Eveniment marca PROF: Lansarea www.eprof.ro

✍️ **Horiana Arghira PETRESCU, expert comunicare**
Centrul de Tutorat Didactic al CCD Ilfov

Casa Corpului Didactic Ilfov face parte dintre partenerii pe care Ministerul Educației i-a cooptat pentru a derula proiectul necompetitiv sistemic POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS

6.5, 6.6, cod SMIS 146587 - Profesionalizarea carierei didactice - PROF, în care Ministerul Educației este beneficiar, în conformitate cu precizările din Contractul de finanțare nr. 32811/31.03.2021.

Prin intervenția sistemică realizată prin proiectul PROF, Ministerul Educației regândește sistemul formării profesionale pentru cariera didactică, intervenind atât la nivelul formării inițiale - prin stagiile practice -, cât și la nivelul formării continue, prin crearea de comunități de învățare și de rute flexibile de acces și de evoluție în carieră. Atât partea practică a formării inițiale, cât și formarea continuă a cadrelor didactice, ca dezvoltare profesională, se fac în formatul comunității de învățare, prin bazele de practică pedagogică – BPP - consorții școlare care reunesc, sub coordonarea unei școli de aplicație, diverse tipuri de unități de învățământ.

Rolul profesorului mentor, în cadrul unei comunități de învățare, construite, pentru început, în structura BPP, devine foarte important. Acesta identifică nevoia de formare, susține, mediază, validează și diseminează formarea, pe baza standardelor de formare asociate profilului de formare al profesorului.

Obiectivul principal al proiectului PROF este asigurarea mentoratului profesional pe durata întregii cariere didactice, în sistemul de învățământ preuniversitar, prin crearea unui sistem național coerent și fiabil de formare profesională și de dezvoltare a competenței didactice, ca formare psihopedagogică, necesare ocupării și exercitării unei funcții didactice, precum și obținerii performanței pedagogice în învățământul preuniversitar din România, în activitatea de predare/formare și în activitatea de management educațional, în contextul procesului global de digitalizare a sistemelor de educație.

Componenta digitală în asigurarea mentoratului de carieră didactică este extrem de importantă, tocmai de aceea este o mare realizare că, în data de 21 martie 2023, a fost lansat site-ul <https://www.eprof.ro/>, parte componentă a aplicației informatice vizând interconectarea universităților partenere în proiect, a caselor corpului didactic și a BPP, consorții școlare organizate conform OMEC nr. 3654/2021 privind înființarea, organizarea și funcționarea bazelor de practică pedagogică. Prin intermediul site-ului se pot realiza organizarea și desfășurarea activităților de formare de tip mentorat, la nivelul comunităților de învățare, realizate în cadrul proiectului, prin programele de formare PROF III și PROF IV, activitățile de suport didactic și metodic, precum și a celor de mentorat didactic în cadrul BPP, inclusiv a formării de tip mentorat, prevăzute de OME nr. 4223 din 6.07.2022.

Domeniul tematic al aplicației îl reprezintă mentoratul didactic și formarea și dezvoltarea în cariera didactică, așadar acest site se adresează tuturor „actorilor” implicați în montarea unei piese de site mari pe firmamentul educației românești: PROIECTUL PROF! ■

Pagină coordonată de prof. dr. Florin PETRESCU, director al CCD Ilfov